

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 24. maaliskuuta 2021
(OR. en)

7301/21

SOC 154
EMPL 110
ECOFIN 273
EDUC 98

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	ST 6240/1/21 REV 1
Asia:	Neuvoston päätelmät yhteisestä työllisyysraportista 2021 (8. maaliskuuta)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä 8. maaliskuuta 2021 kirjallista menettelyä käyttäen hyväksytyt neuvoston päätelmät yhteisestä työllisyysraportista 2021.

Neuvoston päätelmät yhteisestä työllisyysraportista 2021

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

1. PANEE MERKILLE, että koronaviruspandemia on kääntänyt kuuden vuoden positiivisen työllisyyskasvun suuntauksen ja vaikuttanut vakavasti työmarkkinoiden tuloksiin EU:ssa. Tämän odotetaan lisäävän köyhyyttä, syventävän eriarvoisuutta ja heikentävän sosiaalista yhteenkuuluvuutta. Epätyypillisissä työsuhteissa oleviin työntekijöihin, kuten tilapäisiin työntekijöihin, sekä nuoriin, maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin, hotelli- ja ravintola-alan työntekijöihin, matkailu-, kulttuuri- ja viihdealan työntekijöihin sekä osaan asiantuntijatoiminnasta on kohdistunut suhteettoman suuria vaikutuksia;
2. ON TYYTYVÄINEN jäsenvaltioiden ja EU:n tasolla toteutettuihin nopeisiin ja määrätietoisiin toimiin, erityisesti huomattavaan rahoitustukeen työajan lyhentämisjärjestelyille ja muille toimenpiteille, joilla pyritään säilyttämään työpaikat ja rajoittamaan tulonmenetyksiä; KOROSTAA hätätilasta aiheutuvien työttömyysriskien lieventämiseen tarkoitettua tilapäisen eurooppalaisen tukivälineen (SURE-väline) osuutta; ON TYYTYVÄINEN sekä työmarkkinaosapuolten aktiiviseen osallistumiseen tässä yhteydessä että kansalaisjärjestöjen toimiin kaikkein heikoimmassa asemassa olevien tukemiseksi;
3. PALAUTTAA MIELEEN päätelmänsä vuotuisen kestävä kasvun strategian 2021 työllisyys- ja sosiaalinalakohdista ja erityisesti sen, että eurooppalainen ohjausjakso on edelleen tehokas koordinoituväline jäsenvaltioiden uudistusohjelmien johdonmukaisuuden varmistamiseksi ja että Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin olisi edelleen ohjattava ylöspäin tapahtuvaa lähentymistä kohti parempia työ- ja elinoloja Euroopassa ja työllisyys- ja sosiaalipolitiikkojen koordinoitua EU:n tasolla kunkin toimivallan asianmukaisesti huomioon ottaen;
4. KOROSTAA, että elpymis- ja palautumistukivälineestä annetaan laajamittaista rahoitustukea uudistuksiin ja investointeihin, joilla pyritään tukemaan työpaikkojen luomista ja tekemään EU:n talouksista, yhteiskunnista ja terveydenhuoltojärjestelmistä kestävämpiä ja paremmin valmistautuneita vihreään siirtymään ja digitaaliseen muutokseen ja siten lisäämään investointeja ihmisiin ja nopeuttamaan taloudellista ja sosiaalista elpymistä;

5. PAINOTTAA, että vuoden 2021 yhteinen työllisyysraportti, jossa seurataan työllisyyden suuntaviivojen täytäntöönpanoa ja esitetään Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin liittyvän sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun tulokset, voi auttaa jäsenvaltioita määrittämään uudistusten ja investointien kannalta keskeisiä painopistealoja myös EU:n rahoittaman tuen osalta, mukaan lukien uusi elpymis- ja palautumistukiväline;
6. TOTEAA, että työajan lyhentämisjärjestelyjen ja muiden työpaikkojen säilyttämiseen tähtäävien toimenpiteiden nopea hyväksyminen yhdessä työvoimaosuuden laskun kanssa on rajoittanut työttömyysasteen nousua pandemian aikana; PAINOTTAA, että työajan lyhentämisjärjestelyjen ja vastaavien toimenpiteiden olisi pysyttävä voimassa niin kauan kuin on tarpeen; KOROSTAA, että toimintapolitiikoilla olisi heti olosuhteiden salliessa tuettava työvoiman uudelleenkehittämistä (esim. täydennys- ja uudelleen koulutusjärjestelyjen ja hyvin suunniteltujen työhönottokannustimien kautta) etenkin vihreään ja digitaalitalouteen siten, että työntekijöitä suojellaan siirtymisen aikana; PANEE MERKILLE, että riittävän suuruisten, kestoaltaan kohtuullisten ja kaikkien työttömien, myös aikaisemmin epätyypillisissä työsuhteissa olleiden, saatavilla olevien työttömyysetuuksien tarjoaminen on keskeisessä asemassa tuettaessa työnhakijoita siirtymävaiheissa;
7. KOROSTAA, että tehokas aktiivinen työmarkkinapolitiikka on keskeisessä asemassa oikeudenmukaisen ja osallistavan elpymisen tukemisessa; PAINOTTAA uudistusten ja investointien merkitystä aktiivisessa työmarkkinapolitiikassa ja julkisissa työvoimapalveluissa, jotta työnhakijoille voidaan tarjota tehokasta yksilöllistä apua muun muassa digitaalisten ratkaisujen avulla ja yhdistämällä tämä tuki sosiaali- ja terveyspalveluihin;
8. PANEE MERKILLE, että covid-19-pandemialla on ollut suhteeton vaikutus heikossa asemassa oleviin ryhmiin muun muassa digitaalisen osaamisvajeen vuoksi; KOROSTAA, että kohdennetulla työmarkkinapolitiikalla, aktiivisella osallistamisella ja koulutustoimenpiteillä voitaisiin suojella kaikkein heikoimmassa asemassa olevia ja parantaa heidän tilannettaan;

9. KIINNITTÄÄ HUOMIOTA nuorisotyöttömyyden ja työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten määrän jyrkkään kasvuun, mikä todennäköisesti vaikuttaa pysyvästi heidän työmarkkinanäkymiinsä; PAINOTTAA, että tämä edellyttäisi sekä julkisten työvoimapalvelujen uudistusten ja niihin tehtävien investointien vauhdittamista että työmarkkinapolitiikan ja koulutusjärjestelmien aktivointia, jotta nuorille voitaisiin tarjota yhdenmukaisia politiikkatoimia ja parantaa heidän osaamistaan muun muassa tukemalla laadukkaiden oppisopimus- ja harjoittelupaikkojen tarjoamista; ON TIETOINEN siitä, että neuvoston suosituksen "Silta työelämään – entistä vahvempi nuorisotakuu" täytäntöönpano voi auttaa lisäämään nuorille tarjottavaa kattavaa työllisyystukea merkittäväällä tavalla;
10. TOTEAA, että sukupuolten välisten työllisyys- ja palkkaerojen poistaminen edellyttää lisätoimia, sillä covid-19-kriisi on entisestään pahentanut naisiin kohdistuvia riskejä matalapalkka-aloilla ja -ammateissa; KOROSTAA tässä yhteydessä, että naisten osallistumista työmarkkinoille voitaisiin lisätä uudistuksilla ja investoinneilla, jotka koskevat erityisesti varhaiskasvatusta, pitkäaikaishoitopalveluja, työ- ja yksityiselämän tasapainoa ja palkkauksen avoimuutta koskevia politiikkoja sekä vero- ja etuusjärjestelmiin tehtäviä mukautuksia, joilla pyritään puuttumaan naisten työmarkkinoille osallistumista haittaaviin pidäkkeisiin;
11. PAINOTTAA, että työmarkkinoiden segmentoitumisen vähentämiseksi, oikeudenmukaisten työolojen edistämiseksi ja työssäkäyvien köyhyyden torjumiseksi on olennaista ehkäistä epävarmoihin työoloihin johtavia työsuhteita ja tarjota asianmukaisia kannustimia, jotta työntekijöitä palkattaisiin vakituisiin työsuhteisiin, samalla kun edistetään riittävää vähimmäispalkkaa ja sosiaalisen suojelun saatavuutta; KOROSTAA, että on tärkeää investoida turvallisiin ja mukautettuihin työympäristöihin ja joustaviin työjärjestelyihin, joilla tuetaan työntekijöitä ja ehkäistään pimeää työtä, erityisesti kriisin huomioon ottaen;

12. TUNNUSTAA, että työmarkkinaosapuolia on edelleen kuultu kriisitoimien osalta laajasti niissä jäsenvaltioissa, joilla on jo hyvin kehittyneet työmarkkinaosapuolten vuoropuhelurakenteet, kun taas toisissa jäsenvaltioissa kriisi on entisestään vähentänyt työmarkkinaosapuolten osallistumista, joka oli rajoitettua jo ennen terveyteen liittyvää hätätilaa; KOROSTAA, että työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu ja työmarkkinaosapuolten ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien, erityisesti kansalaisjärjestöjen, osallistuminen kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien suunnitteluun ja täytäntöönpanoon voi merkittävästi edistää tehokkaita politiikkatoimia ja talouden elpymistä;
13. TOTEAA, että muita heikommassa asemassa oleviin sosioekonomisiin ryhmiin kuuluvien lasten ja nuorten vähäinen osallistuminen koulutukseen ja huonommat oppimistulokset ovat edelleen merkittäviä haasteita, joilla voi olla pitkän aikavälin vaikutuksia näiden lasten ja nuorten osallistumiseen yhteiskuntaan, työmarkkinoille integroitumiseen ja uranäkymiin; PANEE MERKILLE, että sulkutoimien aikana käyttöön otettu etäopiskelu on saattanut pahentaa näitä haittoja; KOROSTAA, että osaavien työntekijöiden puute on yritysten kannalta suuri este investoinneille ja että matalan koulutustason aikuiset osallistuvat selvästi vähemmän koulutukseen, vaikka he tarvitsevat sitä eniten; PANEE MERKILLE edistyneiden digitaaltaitojen jatkuvan pulan erityisesti naisten keskuudessa; KOROSTAA, että digitaalisen ja vihreän siirtymän tukeminen ja osallistavan ja kestävä kasvun edistäminen edellyttävät täydennys- ja uudelleenkoulutusta, erityisesti digitaalisen ja vihreän osaamisen alalla ja myös opettajien ja kouluttajien osalta, yhdistettynä uudistuksiin ja investointeihin, joilla parannetaan koulutukseen pääsyä ja vähennetään eriarvoisuutta koulutuksessa;
14. TOTEAA, että köyhyys- tai syrjäytymisaste laski edelleen vuonna 2019, joskin hitaammin kuin aiempina vuosina; TOTEAA, että koronaviruskriisi ja siihen liittyvä työttömyyden ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jäämisen odotettu kasvu vaikuttavat todennäköisesti kielteisesti köyhyys- tai syrjäytymisasteeseen;

15. PAINOTTAA, että vähimmäistoimeentuloturva yhdistettynä aktivoiviin ja mahdollistaviin palveluihin on keskeisessä asemassa köyhyys- ja syrjäytymisriskin pienentämisessä tämän kriisin yhteydessä, ja siten sillä tuetaan yhteiskunnan heikoimmassa asemassa olevia ryhmiä sekä nyt että tulevaisuudessa; KOROSTAA tarvetta korjata olemassa olevat puutteet palvelujen saatavuudessa, riittävyudessa ja tarjonnassa vähimmäistoimeentuloturvan vahvistamisesta köyhyyden ja sosiaalisen syrjäytymisen torjumiseksi covid-19-pandemian aikana ja sen jälkeen annettujen neuvoston päätelmien mukaisesti;
16. KOROSTAA, että tuloerot ovat edelleen suuri haaste kaikkialla EU:ssa; PANEE MERKILLE, että viime vuosina tuloerot ovat kasvaneet enemmän tulojakauman alapäässä kuin yläpäässä; PAINOTTAA, että toteutetuista toimenpiteistä huolimatta eriarvoisuus kaikissa muodoissaan todennäköisesti pahenee kriisin seurauksena; PAINOTTAA, että tuloerojen torjuminen edellyttää uudistuksia eri aloilla. Tällaisia ovat esimerkiksi vero- ja etuusjärjestelmien suunnittelu, palkanmääritysmekanismit, osallistavuus koulutuksessa (varhaisesta iästä lähtien) sekä kohtuuhintaisten ja korkealaatuisten palvelujen saatavuus kaikille; PALAUTTAA MIELEEN, että poliittisten uudistusten yhteydessä olisi keskityttävä voimakkaammin jakaumavaikutusten arviointiin, myös vihreää ja digitaalista siirtymää tukevien politiikkojen osalta;
17. KOROSTAA, että kriisin odotetaan vaikuttavan suhteettomasti tiettyihin haavoittuvassa asemassa oleviin ryhmiin, erityisesti lapsiin, vammaisiin henkilöihin, vanhuksiin ja maahanmuuttajataustaisiin henkilöihin; PALAUTTAA MIELEEN, että lapsiköyhyyttä tai sosiaalista syrjäytymistä esiintyy jatkuvasti laajalti kaikkialla EU:ssa; KOROSTAA, että varhaiskasvatuksen, asumisen ja terveydenhuollon tarjoaminen ovat keskeisiä tekijöitä köyhyyden ehkäisemisessä ja torjumisessa sekä lasten hyvinvoinnin edistämisessä; PAINOTTAA, että tarvitaan asianmukaisesti vammaisten henkilöiden tarpeisiin mukautettua osallistavaa koulutusta, hoitoonpääsyä ja osallistavaa työmarkkinapolitiikkaa; KOROSTAA, että maahanmuuttajataustaisten henkilöiden ja pakolaisten kotouttaminen edellyttää yhdenmukaista lähestymistapaa, jossa koulutus ja osaamisen kehittäminen yhdistetään työllistymismahdollisuuksiin ja palvelujen, erityisesti sosiaaliturvan, terveydenhuollon ja asumisen, saatavuuteen;

18. TUNNUSTAA, että kriisillä on vakavia vaikutuksia kodittomiin ja asuntomarkkinoilta syrjäytyneisiin; PALAUTTAA MIELEEN, että yhdenmukaisuus lähestymistapoihin, joihin sisältyy ennaltaehkäisy, pysyvän asunnon tai asumistuen saaminen nopeasti ja mahdollistavien tukipalvelujen tarjoaminen, olisi yhdistettävä investoinnit asuinrakennuksiin ja sosiaaliseen asuntotarjontaan, jotta asunnottomuuden ja asuntomarkkinoilta syrjäytymisen muodostamaan haasteeseen voidaan vastata asianmukaisesti;
19. TOTEAA, että nykyinen kriisi aiheuttaa sosiaalisen suojelun järjestelmille haasteita, jotka liittyvät erityisesti niiden kykyyn varmistaa riittävät tulot ja kohtuuhintaisten ja laadukkaiden palvelujen saatavuus kaikille tarvitseville; KOROSTAA tarvetta parantaa edelleen itsenäisten ammatinharjoittajien ja epätyypillisessä työsuhteessa olevien työntekijöiden sosiaalista suojelua sosiaalisen suojelun saatavuudesta annetun neuvoston suosituksen mukaisesti;
20. TUNNUSTAA, että koronaviruspandemia on nostanut esiin tarpeen vahvistaa terveydenhuoltojärjestelmiä, parantaa niiden tehokkuutta ja selviytymiskykyä sekä varmistaa asianmukaisen terveydenhuollon saatavuus; PANEE MERKILLE, että tarvitaan lisäinvestointeja hyvin koulutettuun työvoimaan, sairaalahoidon, avohoidon ja perusterveydenhuollon välisen koordinoinnin parantamiseen sekä terveyden edistämiseen ja sairauksien ehkäisyyn, jotta terveydenhuoltojärjestelmät kestäisivät paremmin terveysuhkia ja jotta terveystuloksiin liittyvää eriarvoisuutta voitaisiin vähentää;
21. TOTEAA, että koronaviruspandemia on myös osoittanut, että pitkäaikaishoitojärjestelmien häiriönsietokykyä on parannettava; TUNNUSTAA, että riittävän, kohtuuhintaisen ja laadukkaan pitkäaikaishoidon – erityisesti kotihoidon ja yhteisöpalvelujen saatavuuden sekä omaishoitajien tukemisen ja pitkäaikaishoidon kysynnän vähentämiseen tähtäävien ennaltaehkäisevien toimenpiteiden – olisi oltava etusijalla, kun otetaan huomioon Euroopan väestön ikääntyminen, tarve lisätä naisten työmarkkinaosallistumista ja tarve korjata kriisin esille tuomat puutteet hoidon tarjoamisessa;

22. PANEE MERKILLE, että väestörakenteen muutoksen vuoksi olisi jatkettava eläkeuudistuksia, joilla pyritään parantamaan eläkejärjestelmien riittävyyttä, kestävyyttä ja osallistavuutta, KOROSTAA, että näitä uudistuksia olisi tuettava aktiivisen ikääntymisen strategioilla ja muilla toimenpiteillä, joilla edistetään työurien pidentämistä, sekä politiikoilla, joilla pyritään kaventamaan sukupuolten välisiä eläke-eroja ja epätyypillisissä työsuhteissa olevien työntekijöiden eläke-aukkoja;
23. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita – toimivaltansa mukaisesti, kansalliset olosuhteet huomioon ottaen sekä työmarkkinaosapuolten asemaa ja itsenäisyyttä kunnioittaen – ryhtymään toimiin vuoden 2021 yhteisessä työllisyysraportissa yksilöityjen työllisyys-, osaamis- ja sosiaalipoliittisten haasteiden ratkaisemiseksi ottaen huomioon EU:n varoista mahdollisesti annettavan tuen, mukaan lukien uuden elpymis- ja palautumistukivälineen ja koheesiopolitiikan rahoitus;
24. KEHOTTAJAA jäsenvaltioita hyödyntämään sovittujen seurantavälineiden, kuten sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun, työllisyyskehityksen seurantavälineen ja sosiaalisen suojelun kehityksen seurantavälineen sekä vertailuanalyysiä koskevien puitteiden tuottamaa näyttöä uudistustensa ja investointiensä ohjaamiseksi ja jatkamaan pyrkimyksiä ylöspäin tapahtuvan lähentymisen edistämiseksi;
25. PYYTÄÄ komissiota varmistamaan, että työllisyys- ja sosiaalikäymykset otetaan asianmukaisesti huomioon EU:n ja jäsenvaltioiden politiikkojen arvioinnissa, erityisesti vuoden 2021 mukautetun eurooppalaisen ohjausjakson ja kansallisten elpymis- ja palautumissuunnitelmien yhteydessä;
26. PYYTÄÄ komissiota tekemään yhteistyötä työllisyyskomitean ja sosiaalisen suojelun komitean kanssa tulevan Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelmansa puitteissa myös siksi, että voidaan yhdessä kehittää EU:n yleistavoitteita ja päivittää seurantavälineitä, erityisesti sosiaali-indikaattoreiden tulostaulua, kunnianhimoisen työllisyys- ja sosiaalipoliitiikan strategisen kehityksen varmistamiseksi tulevaa vuosikymmentä varten.